

Beslut

2012-01-03

Dnr 44-2011:1582

Almaröd Friskola AB

Rektorn vid Almaröd skolveckohem

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Almaröd skolveckohem
i Skurups kommun

Tillsyn i den fristående grundskolan Almaröd skolveckohem

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Almaröd skolveckohem skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Almaröd skolveckohem har som inriktning att tillhandahålla en anpassad undervisning för elever i behov av en individ- och specialanpassad skolgång samt en förutsägbar och välstrukturerad vardag. Skolinspektionen ser att skolans rektor och personal arbetar för att åstadkomma en ordnad och strukturerad skolsituation för eleverna. Under tillsynsbesöket på skolan möter Skolinspektionen elever som ger uttryck för att uppskatta att skolan anordnar många aktiviteter, som bland annat utflykter.

Skolinspektionens tillsyn visar dock att skolan behöver vidta åtgärder i avseenden som rör skolans kunskapsuppdrag och systematiska kvalitetsarbete. Skolinspektionen bedömer att skolan i högre utsträckning kan fokusera på uppdraget att ge eleverna kunskaper och färdigheter som till art och nivå motsvarar grundskolans. Rektorn behöver bland annat se till att undervisningen sker i alla grundskolans ämnen, att elevernas kunskapsresultat i alla ämnen följs upp på ett tydligare sätt på en skolövergripande nivå och att skolans information om eleven ges till både elev och vårdnadshavare, enligt förordningarna. När det gäller särskilt stöd behöver rektorn se till att åtgärdsprogram alltid upprättas i de fall där en elev bedöms riskera att inte nå kunskapsmålen i ett eller flera ämnen.

Nedan redovisas områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas.

Skolinspektionen har i tillsynen av Almaröd skolveckohem identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (9 kap. 2 § 1985 års skollag).
- Lärarna ger inte i tillräcklig utsträckning eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling (1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte detta underlag för att nå de nationella målen (9 kap. 2 § 1985 års skollag).
- Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen (9 kap. 2 § 1985 års skollag).
- Om en elev har behov av särskilda stödinsatser utarbetas inte alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den **1 april 2012**.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Peter Sääw och jurist Maria Mohlin deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Marcus Johansson
Utredare/Föredragande

Kopia till

Skurups kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Almaröd skolveckohem

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomförde tillsyn i Skurups kommun under våren 2011. Vid tillsynen besökte Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Almaröd skolveckohem den 6 april 2011.

Skolinspektionen genomförde en fördjupad tillsyn av Almaröd skolveckohem den 21 september 2011. Skolinspektionen har fattat beslut (dnr 44-2011:5524) med anledning av vad som framkommit under den fördjupade tillsynen.

Huvudmannen för Almaröd skolveckohem får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet. Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Almaröd skolveckohem, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever samt skolsköterska, socionom och företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Skurups kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Därigenom har det framkommit att kommunen inte utnyttjat rätten till insyn utöver att upprätthålla kontakt med skolan.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Almaröd skolveckohem

Skolan	Antal elever
Fristående grundskola	14

Källa: Almaröd skolveckohem, 2011-04-06.

Almaröd skolveckohem ligger i Skivarp, Skurups kommun. Skolans pedagogiska personal består av sju lärare. En av lärarna är tillika rektor för skolan.

Hälften av skolans elever bor på skolan från måndag till fredag. Skolans personal hämtar dessa elever i hemmet på måndag morgon och lämnar dem på fredag eftermiddag. Var och en av dessa elever har ett eget rum på skolan. Den andra hälften av eleverna är på skolan uteslutande under skoltid. Skolans personal hämtar och lämnar dessa elever i hemmet varje dag.

Skolverket godkände Almaröd skolveckohem som en fristående grundskola i Skurups kommun för årskurserna 1-6 genom beslut (dnr 98:1020) den 18 november 1998. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag som anges i 9 kap. 2 § och 6 § skollagen och kommer att följa Läroplan för det obligatoriska skolväsendet Lpo -94 och de nationella kursplanerna för grundskolan. Av Skolverkets beslut framgår att undervisningen anpassas för de elever som bor på skolveckohemmet och att skolan kommer att ha färre än 20 elever.

Huvudman för skolan är aktiebolaget Almaröd Friskola AB med organisationsnummer 556609-6227.

Verksamheten vid Almaröd skolveckohem startade läsåret 1999/2000 och omfattar årskurserna 3-6. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 14 elever. Ingen av eleverna är folkbokförd i Skurups kommun. Skolan har elever från bland annat Malmö, Burlövs och Trelleborgs kommun. Varje elev är placerad på skolan av elevens hemkommuns skol- och/eller socialförvaltning.

Tillsynsprotokoll för Almaröd skolveckohem

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Motivering:

Skolans redovisade resultatsammanställning gällande ämnena svenska, matematik och engelska avser andelen elever som i årskurs 5 uppnått kravnivån på de nationella ämnesproven. Sett över tidsperioden 2006–2010 visar resultatsammanställningen att färre än hälften av eleverna uppnått godkänt resultat på de nationella ämnesproven i dessa tre ämnen. Till skillnad från detta uppges i resultatsammanställningen att samtliga elever i årskurs 5 har nått de nationella målen i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik samt slöjd under den nämnda tidsperioden. Skolans resultatsammanställning gällande elevernas måluppfyllelse i årskurs 5 är för övrigt ofullständig (se bedömningsområdet *Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering* nedan).

Det ska noteras att skolan har ett mycket litet antalet elever i varje årskurs och att varje elevs resultat därför har stor inverkan på det samlade resultatet, men mot bakgrund av vad som framkommer nedan bedömer Skolinspektionen att skolan kan vidta ytterligare åtgärder i syfte att ge eleverna ökade förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Lärarna ger inte i tillräcklig utsträckning eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling.

Författningsstöd:

1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor

Motivering:

Vid tillsynstillfället uppger de intervjuade lärarna och rektorn att skolan befinner sig i skarven mellan två system för hur individuella utvecklingsplaner (IUP) med skriftliga omdömen ska utformas. Skolan har ännu inte implementerat det nya systemet, som av lärarna och rektorn förväntas ge en tydligare bild av elevernas kunskapsutveckling.

I de exempel på IUP med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av saknas enskilda skriftliga omdömen för ämnet geografi, historia, samhällskunskap, religion, biologi, fysik och kemi. Istället ges ett blockomdöme för dessa sju ämnen. Mot denna bakgrund behöver rektorn se till att varje elev ges ett skriftligt omdöme för vart och ett av de ämnen som eleven får undervisning i.

Vidare innehåller de insända exemplen på IUP beskrivningar av socialförvaltningens samt elevens hemskolas arbete. Rektorn behöver se till att utvärderingen av och omdömena om elevens utveckling är tydligt kopplade till läroplanens mål och att IUP inte innehåller annan information.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolan redovisar ingen sammanställning av elevernas resultat på de nationella ämnesproven i svenska/svenska som andraspråk och matematik i årskurs 3. Detta eftersom skolan inte genomförde nationella ämnesprov i denna årskurs det år då det var frivilligt. År 2010 hade skolan inte elever i årskurs 3.

Skolan sammanställer elevernas resultat på de nationella ämnesproven i årskurs 5. I intervjuerna med lärarna och rektorn framkommer att resultat på nationella ämnesproven i årskurs 5 redovisas som elevernas måluppfyllelse i dessa ämnen. Någon bedömning av måluppfyllelse i dessa ämnen har dock inte gjorts utöver de nationella ämnesproven. När det gäller årskurs 5 saknas redovisningar av elevernas måluppfyllelse i vart och ett av de samhälls- och naturorienterande ämnena.

I intervjuerna med lärarna och rektorn framkommer att diskussioner dem emellan mestadels handlar om den enskilde elevens situation och sällan om kunskapsresultaten på en skolövergripande nivå.

Mot denna bakgrund behöver rektorn ta ett större ansvar för och på ett mer systematiskt sätt samla underlag för att på en skolövergripande nivå kunna göra analyser av kunskapsresultaten. Detta i syfte att kunna göra bedömningar av vilka insatser som särskilt bör prioriteras för ökad måluppfyllelse.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Motivering:

Enligt de intervjuade eleverna och lärarna förekommer inte undervisning i ämnet teknik. Vidare uppger eleverna och lärarna att undervisning i ämnet musik endast förekommer sporadiskt genom att eleverna sjunger tillsammans, t.ex. i samband med högtider.

Mot denna bakgrund behöver rektorn säkerställa att undervisningen i ämnena teknik och musik utgår från och omfattar kursplanernas krav.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Om en elev har behov av särskilda stödinsatser utarbetas inte alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor

Motivering:

Enligt de dokument som skolan insänt till Skolinspektionen är samtliga elever i behov av särskilt stöd. I intervjuerna med rektorn och lärarna framkommer uppfattningen att placeringen på skolan betraktas som ett åtgärdsprogram för eleven och att upprättande av formella åtgärdsprogram inte förändrar hur skolan arbetar med eleverna. Trots att det enligt rektorn och lärarna finns risk för att flera elever inte kommer att nå kunskapsmålen i ett flertal ämnen upprättas alltså inte alltid åtgärdsprogram, som syftar till att ge det särskilda stöd som en elev behöver för att ges tillräckliga möjligheter att nå samtliga dessa kunskapsmål.